

2023 ÇOK DAHA ZOR BİR YIL OLACAK

ULUSLARARASI Enerji Ajansı (IEA) Başkanı Fatih Birol, Rusya-Ukrayna Savaşı'nın ardından yaşanan sürecin küresel enerji krizine yol açtığını ve bu nedenle 2023'ün enerji sektörü için çok daha zor bir yıl olacağını söyledi.

7

IEA BAŞKANI BİROL: 2023 ENERJİ SEKTÖRÜ İÇİN ÇOK DAHA ZOR BİR YIL OLACAK

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) Başkanı Fatih Birol, Rusya-Ukrayna Savaşı'nın ardından yaşanan sürecin küresel enerji krizine yol açtığını ve bu nedenle 2023'ün enerji sektörü için çok daha zor bir yıl olacağını söyledi.

■ GÜLAY YÜCEL

Birol, Sabancı Üniversitesi İstanbul Uluslararası Enerji ve İklim Merkezi (IIECC) tarafından düzenlenen "Dünya Enerji Krizi: Çözümler ve Yenilenebilir Enerjinin Rolü" temalı konferansta, enerji krizi nedeniyle dünyadaki birçok ülkenin resesyona girme tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu belirtti.

Söz konusu krizin küresel ekonomi ve sosyal dengeyi olumsuz etkilediğine işaret eden Birol, bu durumun ülkelerdeki enflasyon oranlarını son 40 yılda görülmemeyen seviyelere çıkarttığını dile getirdi.

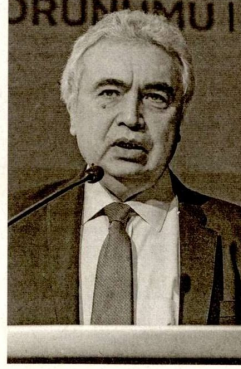
Birol, gelecek dönemde küresel enerji krizinden en çok etkilenecek üç bölgenin, gelişmekte olan ülkeler ile AB ve Rusya olacağını ifade ederek şöyle konuştu:

"Rusya'nın Ukrayna'yı işgal ettiği günden bir hafta sonra, 1 Mart'ta dünyanın şimdiye kadar görmediği bir enerji krizine girdiğini söylemiştim.

2022 kötü bir yıl oldu. Bu popülist bir yaklaşım. 2023 çok daha zor bir yıl olacak. Bu kadar beğenmediğimiz 2022'yi arıyor olma durumumuz olabilir. Mevcut global enerji krizinin bir numaralı kurbanı gelişmekte olan ülkeler olacak. Enerji ithal eden ülkelerin dış borç girdabına girmek üzere olduğunu görüyorum. Latin Amerika, Asya ve Afrika'daki ülkeler bu gruba dahil. Krizden etkilenecek ikinci bölge Avrupa'nın ise enerjiyle ilgili özelleştirmesi lazım. Avrupa kaynak çeşitlendirmesi yapmanın cezasını bu dönemde çekiyor.

Avrupa'daki sanayi sektöründe ciddi yavaşlama görebiliriz. İstihdam sorunu da beraberinde gelecek. Politik ve sosyal yansımaları olabilir. Rusya ise dünya enerji sisteminin köşe taşlarından biriydi. Dünyanın en büyük enerji ihracatçısıydı. 23 Şubat'tan sonra bu değişmeye başladı. Avrupa için Rusya önemli ama Rusya için de Avrupa önemli. Şimdi Rusya, büyük bir farkla, en büyük müşterisini kaybetti. Bunu hemen başka müşterilerle ikame etmek kolay değil."

Rusya'nın petrol ve doğal gaz sahalarının jeolojik olarak zor alanlardan oluştuğuna işaret eden Birol, "O sahaların petrol ve doğal gaz elde etmek için sofistike teknolojiler kullanmak gerekir. Bunu sağlayan teknoloji şirketleri Rusya'dan çekildiler, çekilmeye devam ediyorlar. Bu bakımdan üretimin ciddi bir aksamaya uğrayacağını söyleyebiliriz." ifadelerini kullandı.

min ciddi bir aksamaya uğrayacağını söyleyebiliriz." ifadelerini kullandı.

Birol, enerji kriziyle birçok ülkenin acil finansal ve yasal program çıkarıp, temiz ve güvenli enerji teknolojilerine geçişi hızlandırıldığını söyledi.

5 yıl içinde dünyadaki yenilenebilir enerji kapasitesinin 2400 gigavat artacağını ifade eden Birol, "Bu dönemdeki artış, dünyanın son 20 yılda kaydettiği yükselişe benzer olarak artacak. Özellikle güneş ve rüzgar enerjisinde hızlı

bir artış görüyoruz. Bu yıl enerji verimliliği uygulamalarındaki artış ortalama artışın 2 misli, özellikle binalarda. Bunun da nedeni hükümetlerin teşvik mekanizması. Ayrıca, 2019'da dünyada satılan her 100 arabanın 4'ü elektrikliydi. 2022'de dünyada satılan her 100 arabanın 15'i elektrikli oldu. 2030'da dünyanın en büyük üç pazarından ABD, Çin ve Avrupa'da satılacak her iki arabanın bir tanesi elektrikli olacak. Tüm bu gelişmeler temiz enerjiye geçişi olumlu etkiliyor." diye konuştu.

"KÜÇÜK MODÜLER REAKTÖRLER ÖNE ÇIKIYOR"

Nükleerde ciddi bir geri dönüş olduğunu ve bunun Avrupa'dan başladığını belirten Birol, "Bunlar hem mevcut klasik nükleer santraller şeklinde hem de küçük modüler reaktörler dediğimiz klasik nükleer santrallerden daha küçük, yani onun 8'de biri, 10'da biri şeklinde daha esnek, daha ucuz mal edilebilen, daha rahat yeni teknolojiler gündeme geliyor." dedi.

Birol, bu önlemlerin alınmasında esas itici gücün enerji güvenliği olduğunu vurgulayarak, "Bugün dünyada yenilenebilir enerjinin büyümesinin arkasındaki en önemli faktör büyük bir farkla enerji güvenliğidir." diye konuştu. Dünyadaki belli başlı ekonomilerin, temiz enerji teknolojileri imalatın-

da önemli bir role sahip olmak için hükümetler eliyle desteklenen büyük bir yarışa girdiğini belirten Birol, bu yarışın dünyadaki temiz enerji teknoloji maliyetlerini düşüreceğini dile getirdi.

"IIECC, TÜRKİYE'DE ÖNCÜ BİR MODEL VE MERKEZDİR"

Sabancı Üniversitesi Kurucu Mütevelli Heyeti Başkanı Güler Sabancı da IIECC'in "Başarı Üçgeni" modeli içinde paydaşları ortak akıl üretmek üzere buluşturmaya devam ettiğini söyledi.

IIECC'in ekosistem içinde çalışmalarını ve etki alanını büyüttüğünü görmekten çok memnun olduğunu dile getiren Sabancı, "IIECC, bu yıl da outlook serileri kapsamında, Türkiye'nin en önemli fırsat alanlarından olan yenilenebilir enerjiye odaklı, analitik bir perspektif sunan, sektörde bir ilk ve öncü çalışmasını sektör paydaşlarıyla katılımcı bir anlayış ile tamamladı." dedi.

Sabancı, bu çalışmanın kritik bulgu ve önerilerini dinleyeceklerine işaret ederek, "Bundan sonra da IIECC, Türkiye enerji ve iklim politikalarının önünü açıcı, karar vericilere ve tüm paydaşlara yol gösterici çalışmalarına devam edecek. Bilime dayalı yaklaşımlar ve işbirliklerinden değer yaratılmasına çok önem veriyorum. IIECC, bu perspektifte, Türkiye'de öncü bir model ve merkezdir." değerlendirmesinde bulundu.